

Lo Camin'òc

Las mei bonas condicions de tribalh, que son las vacances.

Jean-Marie GOURIO

Jornal dels calandrin d'APRENE 1 – 2018-2019

n° 10 – junh de 2019

Mercejament als mainatges

Una annada que s'acaba plan. Mercegi fòrça los mainatges per lor suspresa del divendres de miègorn. Aquí la melhora de las avaloracions e la que tòca dirèctament al còr. S'explica pas amb de mots mas lo dessenh m'ajudarà per vos faire passar mon plaser d'aver

passat aquela annada amb aquela classa de Cors Elementari. Mercés.

Valèria LEROY

Calandreta La Garriga, Gignac

Calandreta Paulina, Pau

Calandreta La Falabreguiers, Béziers

Calandreta de Rodés

Calandreta de Siron, Barsac

Calandreta de Lescar

Ensenhador

Mercejament als mainatges.....1	Miladiu la canicula arriba!.....3	Darrièr-conselh de Calandrin
La faula del bècaflor.....2	Mots amagats.....3	2018-2019.....4
Colèra.....2		Despuish l'estamparia.....4

Annèxas: Projècte estampariá : còla Uèi e còla PEE

- 1- Soleu d'argent, Uèi
- 2- Amandina, acrostic
- 3- Ai mamà, Uèi
- 4- Ont t'enanaràs, Crabòta ?

Hasem un mercejament especiau au grop PEE per la lora participacion e de mei per lo poèma de Shankar. Mercés per la vòsta colaboracion.

Lo Camin'òc, jornal a gratis, d'escampar pas en carrièra.
APRENE MVA n°2 carrièra J. Jugan 34500 Besièrs
Tel. 04 67 28 75 36 – www.aprene.org

Responsable de publicacion :
Cap redactor :
Mesa en pagina :

Patrici BACCOU
Auròra BAILLET
Kevin HAYET e
Adriana KOVACOVA

La faula del bècaflor

Se passa dins la selva amazoniana. Dins aquela selva, vesèm d'arbres fins a l'asuèlh, mas en agachant mièlhs, apercebèm un arbre mai bèl e mai naut que non pas los autres.

Aquel arbre a de brancas que dison " Venètz! Venètz a ieu, pòble d'aucèls! Venètz a ieu! Vos aculhissi"

Totes los aucèls s'i installan, e tot aquel mond piula, jòga, charra e viu en armonia. Mas un jorn un grand malur arriba, l'arbre pren fuòc. Los aucèls, despoderats, prenon la volada dins lo cèl, agachant lor arbre cremar.

A través lo fum, distinguisson un petit aucèl que va al riu, que pren una gota d'aiga dins son bèc e que la va alargar sus l'arbre. Torna al riu prene una gota d'aiga dins son bèc e la geta sus l'arbre, torna encara al riu, sens relambi, pren una gota d'aiga dins son bèc e la daissa tombar sus l'arbre.

Aquel petit aucèl, es lo bècaflor. Sabètz, aquel petit aucèl mirgalhat amb un bèc long que chuca lo nectar de las flors.

« - Mas, bècaflor, de qué fas ? Veni ! Servís de res, veni, rejonh nos !

- Fau ma part, fau ma part del trabalh per atudar lo fuòc !

E vosautres tanben, vosautres tanben venètz far vòstra part, vòstra part per atudar lo fuòc ! »

Los aucèls s'agachan, perplèxes. Puèi, dins un meteís vam, se ronçan cap al riu, prenon una gota d'aiga dins lor bèc e l'alargan sus l'arbre. Tornan al riu prene una gota d'aiga dins lor bèc e la gètan sus l'arbre, tornan encara al riu, sens relambi, prenon una gota d'aiga dins lor bèc e la daissan tombar sus l'arbre.

E aqueles milions de gotas d'aiga forman una pluèja tan fina e tan densa que lo fuòc acaba per s'atudar.

Dempuèi aquel jorn, l'arbre tornar verdejar, l'armonia es tornada e cadun garda en memòria que deu far sa part.

Nicolau MIARD

Colèra

La colèra dins lo ventre
La dolor dins lo pitre
L'amarum dins la boca
La ràbia dins los uèlhs.

Las mans que se tampan
Los pès que se crispan
Los membres que se tendon
E la cara que s'esgaunha.

Un bordèl dins mon cap
Que se vòl pas mai calmejar
E que me butassa
Per me faire bramar al monde ma

Colèra,
Granda, bèla,
Que vòl pas partir
E que s'arrapa a ieu
Coma un patch,
Que me chucariá la sang
Fins que demorèsse pas
Que la pèl e los òsses.

Colèra,
Que ven tustar mon còs
Coma las èrsas s'esclafan sus la
riba
Cap a n'espètar los rocasses
Un jorn de bofaniá.

Colèra prigonda,
Que m'empacha de dormir
Que me rosega d'en dedins
Pauc a cha pauc
Coma la formiga blanca rosega la
fusta.
E que me daissa viude, las,
escorgat
Fins a la venenta

Shankar RATINEY

Miladiu la canicula arriba!

La can...qué?

Una canicula, calimàs o calorassa es definida per Wikipèdia coma « una onda de calor, un fenomèn meteorologic de temperaturas de l'aire anormalament fòrtas, diurnas e nocturnas, pendent unes jorns fins a unas setmanas, dins una zòna plan esandida ». Aquò rai, mes d'ont ven lo mot que nos parla a nosautres, occitans. Pas besonh d'èsser latinista per ausir lo can que s'amaga dins lo mot.

Ja, a l'epòca d'Eratostèna, a l'entorn de 220 ab. J.C, l'ecomèna èra partida entre cinc zònas parallèlas que la centrala, localizada lo long de l'eqüator, e donc zòna climatica la mai cauda, se sonèt la canicula : la canicula èra ja ligada a la calor

De fach, *Canicula* significa « canhòta » en latin e es l'autre nom de l'estela Sirius. Los ancians avián ligat l'apareisson d'aquela estela e/a las grandas calors. Aital Plini lo Vièlh, mai de 200 ans aprèp Eratostèna escrivíá:

« Al subjècte de la Canicula, qui ignòra que, sortissent, aluca l'ardor del solelh ? Los efietes d'aquel astre son los mai poderoses sus la tèrra: las mars bolhisson (XVIII, 68) al seu levar, los vins bolisson dins los celèrs, las aigas etanhosas s'agitan. Los Etgipcians donan lo nom d'òrix a un animal que, çò dison, se ten en fàcia d'aquela estela a sa sortida, fixa los seus agaches sus ela, e l'adòra, per o dire atal, esternudant. Los cans tanben son mai expausats a la ràbia (VIII, 61) pendent tot aquel interval de temps; d'aquò se pòt pas dohtar. »

Coma s'agís del periòde la mai cauda de l'annada, i a agut assimilacion entre la revirada de « canhòta » en italian del XVlen sègle, canicula, e lo fenomèn meteorologic en question.

Emília LACROIX GAUCHER

Mots amagats

V E D C G P Ç I T P I D H W C Ç Q W S R Ç A I N L
 U N O T A J K Ç W S N Z O C A X O H Ç W J S F E E
 C Y P S W D Q K W B H B W Z R X K S G K C I S S Ç
 I Ç B E P V V M F M O J C Y Y W G G J Z I B T H P
 S X Ç B P V Z U Q R B D X G S C V X E E N E R P A
 C O N S E L H S Z N O G W G J J J S I G F T C M H
 A B N O I C A I C O S S A I N S T I T U C I O N M
 O O I I A M M C S V X U L M Z U Y P O C O M Q Q Q
 V V Ç V E H N A E S F B D Y I T Q I I O N M X O E
 T X S B D L Y G N P I T R I T O T X X L N E J Ç A
 F I Ç Z W S T W E E I Y A E X A W U N O F R Q M P
 I M N A L A F X F D B O O C C I T A N R W S S L H
 W W W A T E R D N A L A C B R E S J T L T I X R W
 O V Y R A S G Y J G T V N H T E Y V E C R O Y N I
 U X A X V P C T Ç O G P K X N W M S N A S N E S E
 J P O Y D K E A W G I C Z B B J A I L E N G A U S
 Ç J W P T R H V K I E Z X W H Ç R S P M U J O J C
 Q B Q I T Z Y N P A P I N O N D V Z A V C N T W A
 N O S Ç I Z K H Z A Z D S A N C G M F U S V L Z M
 B A T Ç V A U U J N O I C A M R O F D B A W K V B
 V Y K I E G G A I K O A L T J B P C R Ç I P G Z I
 K N O R D N A L A C V A F X B L B J F G N Q Ç E S
 K C U L T U R A V Ç C V A H F U X Z M U I L S U Z
 K C B M M N F O Y R D M B G N W X D Ç A I N X A Ç
 B X S H Z G X G V L T S L X J Ç L W V X K X C Ç W

APRENE
 FORMACION
 CALANDRIN
 OCCITAN
 ESCAMBIS
 IMMERSION
 INSTITUCION
 CONSELH
 PEDAGOGIA
 MERCAT
 COLOR
 CALANDRON
 MUSICA
 CULTURA
 LENGA
 PARTATGE
 ASSOCIACION
 VACANÇAS
 CALANDRETA

Anna-Laura VESENTINI

Darrièr-conselh de Calandrina 2018-2019

Règla:

Çò qu'es dit dins aquelh conselh, pòt sortir d'aquí.

Informacion :

La setmana que ven sareme en vacanças !

Question :

De qué fasètz aqueste estiu ?

Demanda :

Nos parlar pas de trabalh lo temps d'un mes.

Propausicion :

Faire la grassa matinada e la dormida totes los jorns.

Critica :

La formacion es pas tròp ecologica (a l'entorn 250 000 quilomètres en 10 mes per una còla de 11 calandrina).

Remarca:

Los calandrina se pòrtan ben, chascun pesa elh mens tres quilogramas de mai qu'en setembre.

Felicitacion :

A totes los calandrina per acabar aquela formacion e demorar mai o mens entièr.

Mercejaments :

Grandmercé a tota la còla d'APRENE, CFPO, ISLRF, CIRDOC per sègre nosautres e nòstra formacion de prè.

Grandmercé a totes las federacions, la Confederacion e las institucions de nos permetre de faire aquela formacion fòrça richa.

Grandmercé a totes los intervenaires per partejar lors experiéncias e èsser a l'escota de nòstras questions.

Grandmercé a totes los paissèls de lenga per nos acompanhar dins l'aprendissatge de diferents dialèctes.

Grandmercé a totes los paissèls ajudaires e los companhaires per nos faire fisença de nos laisser lors classas.

Grandmercé a totes los paissèls e bailes per partejar lors classas e nos laisser experimentar.

Grandmercé a totes los calandrina per nos acceptar e eschamjar amb nosautres.

Grandmercé a totes las familhas de lors sostens l'annada tota e nos amar encara... ;-)

Adriana KOVACOVA

Despuish l'estamparia

Bonas vacanças a totes.

Còla Uèi e PEE

SOLEU D'ARGENT

Se leis estèlas son
lulentas

E mai lo soleu es
d'argent

Leis uèlhs polits de tu amiga
De mon caleu son lo
sorgent

Uèi

A mor
Mercés
A dorabla
Nina de l'uelh
Doçor
Indispensabla
Necessària
Arcuelhiva

AI MAMA UEI

Ai mamà se sabias

 Coma lo riu fasia enveja

Ai mamà se sabias

Coma lei gens se
son recampats

Dedins la forest

I a de plors que rajan

Dedins la forest

An fach tombar lo fraisse...

Ont t'enanaràs Crabòta ?

Acompanhaira dels calandrins, curiositat
dels calandrons, te menèrem dins nòstre
viatge a la descobèrta d'Occitània, sos
monts, sas valadas, sos rius, sas lengas, e
lor musica.

Coma lo dodon d'un pichon,
ausiguères nòstres secrets,
partagères nòstres dobtes, nòstres
rires tanben. Mas encarnères mai
que mai lo ligam entre nautres
totes, una fòrça suplementària per
sostèner nòstra marcha, nòstre
baston de pastre.

E deman, ont t'enanaràs, Crabòta?

